

Készülés a dolgozatra

1. Mennyi a térfogata normálállapotban $2,4 \cdot 10^{26}$ db etán molekulának?
2. Mennyi a térfogata 12 kg standardállapotú ammóniának?
3. Melyiknek nagyobb a térfogata standardállapotban: 18 g klór gáznak, vagy 18 g fluor gáznak? Állításod számolással indokold!
4. Mennyi a tömege annak a 16 m^3 standardállapotú gázkeveréknek, amely 70 tf% CO_2 -ot és 30 tf% SO_2 -ot tartalmaz?
5. Melyik az az elemi gáz amelyiknek 1 dm^3 -es térfogata 23°C -on 250 kPa nyomáson 3,255 g tömegű?
6. Hasonlítsd össze három különböző elemi gáz adatait a táblázatban szereplő szempontok alapján.

Képlet			
Moláris tömeg			
Tömeg	35,5 g		
Molekulák száma	$3 \cdot 10^{23}$ db		$4,8 \cdot 10^{24}$ db
Térfogat (standard áll.)		980 cm^3	
Sűrűség (standard áll.)			$1,143 \frac{\text{g}}{\text{dm}^3}$
Hidrogéngázra vonatkoztatott relatív sűrűsége		2	

7. 2 dm^3 $1,108 \text{ g/cm}^3$ sűrűségű 15 tömeg%-os NaCl-oldat elkészítéséhez hány g NaCl-ra van szükségünk? Hogyan készítjük el az oldatot?
8. Hány tömeg%-os az a szóda oldat, amelyet úgy készítettünk, hogy 28,6 g kristálysódát ($\text{Na}_2\text{CO}_3 \cdot 10 \text{ H}_2\text{O}$) oldottunk fel 200 g vízben?
9. Hány g kristályos kalcium-kloridot ($\text{CaCl}_2 \cdot 6 \text{ H}_2\text{O}$) kell lemérnünk, hogy 200 g 14 tömeg%-os oldatot nyerjünk?
10. Hány mol/dm^3 töménységű (hány mólos) az a 18 tömeg%-os HCl oldat, amelynek sűrűsége $1,090 \text{ g/cm}^3$?
11. 48 cm^3 1,5 mólos H_2SO_4 oldatot 0,18 mólosra szeretnénk hígítani. Mennyi a hígított oldat térfogata?
12. Hogyan kell egy oldatból 200 cm^3 tízszeres hígítású oldatot készíteni?
13. 500 g 60°C -on telített KNO_3 oldatot 20°C -ra hűtünk le. Hány g KNO_3 vált ki eközben az oldatból? (20°C -on 31,2 g KNO_3 oldódik 100 g vízben, 60°C -on pedig 111,0 g KNO_3)
14. 78 tömeg%-os és 48 tömeg%-os oldatból 30 g 66 tömeg%-os oldatot akarunk előállítani. Hány g-ot kell ehhez az egyes oldatokból venni?
15. Valamely 8 tömeg%-os konyhasó oldat 200 grammjából 40 g víz párolog el. A visszamaradó oldat sűrűsége $1,4 \text{ g/cm}^3$. Hány tömeg%-os és hány mol/dm^3 koncentrációjú lett az oldat?

16. ♥ A $\text{CaCl}_2 \cdot 6 \text{H}_2\text{O}$ 40 °C-on éppen föloldódik saját kristályvizében. 438 g 40 °C-on telített CaCl_2 oldatot 0 °C-ra hűtve mennyi $\text{CaCl}_2 \cdot 6 \text{H}_2\text{O}$ válik ki? Oldhatóság 0 °C-on 59,5 g száraz $\text{CaCl}_2/100$ g víz.
17. Írd fel a pentán (C_5H_{12}) égésének egyenletét, és számítsd ki a folyamat reakcióhőjét, feltételezve, hogy keletkezett vízgőz lecsapódik. Szükséges képződéshők: $Q_{k(\text{C}_5\text{H}_{12}(\text{g}))} = -188 \frac{\text{kJ}}{\text{mol}}$ $Q_{k(\text{H}_2\text{O}(\text{f}))} = -286 \frac{\text{kJ}}{\text{mol}}$ $Q_{k(\text{CO}_2(\text{g}))} = -394 \frac{\text{kJ}}{\text{mol}}$
18. Számold ki hány kJ energia szabadul fel 20 m³ standard állapotú hidrogéngáz elégetésekor! (Feltételezzük, hogy vízgőz keletkezik.) $Q_{k(\text{H}_2\text{O}(\text{g}))} = -242 \frac{\text{kJ}}{\text{mol}}$
- Hány kg vizet lehet ezzel az energiával 20 °C-ról 60 °C-ra emelni. (1 kg víz 1 °C-kal való melegítéséhez 4,18 kJ energia szükséges)
19. 2 kg 90 %-os tisztaságú barnakőszén elégetésekor felszabaduló energia hány gramm mészkő bontásához elegendő?
- $$\text{CaCO}_{3(\text{sz})} \rightarrow \text{CaO}_{(\text{sz})} + \text{CO}_2(\text{g}) \quad \text{C}_{(\text{sz})} + \text{O}_{2(\text{g})} \rightarrow \text{CO}_{2(\text{g})}$$
20. Számítsd ki a H_2S képződéshőjét a következő reakció alapján! $2\text{H}_2\text{S}_{(\text{g})} + \text{O}_{2(\text{g})} = 2\text{H}_2\text{O}_{(\text{f})} + 2\text{S}_{(\text{sz})}$ $Q_r = -531 \text{ kJ}$

Megoldások:

7. 332,4 g NaCl. Az oldat elkészítéséhez egy 2 dm³-es mérőlombikra van szükség. 332,4 g NaCl-t bemérek főzőpohárba, feloldom desztillált vízzel majd a kvantitatíve (teljes mennyiségében) átöntöm hosszú szárú analitikai tölcser segítségével a 2 dm³-es mérőlombikba. A főzőpoharat átöblíttem desztillált vízzel, majd ezt is a mérőlombikba öntöm. A mérőlombikot ezután a jelig feltöltöm.
8. 4,64 tömeg %-os.
9. 55,25 g kristályos kalcium-kloridot és 144,75 g vizet kell bemérnünk.
10. Az oldat töménysége 5,38 mol/dm³.
11. 400 cm³ Ideális oldatoknál, amelyek elegyítése nem jár térfogatváltozással felírható a hígításra vonatkozó egyenlet: $c_1 \cdot V_1 = c_2 \cdot V_2$ ahol c_1 és V_1 a hígítandó anyag koncentrációja illetve térfogata, c_2 és V_2 pedig a hígított oldat koncentrációja és térfogata.
12. A hígítandó oldatból 20 cm³-t bemérünk és 200 cm³-re hígítjuk mérőlombikban.
13. 500 g 60 °C-on telített KNO_3 oldatból 20 °C-ra való lehülése közben tehát 189,1 g KNO_3 vált ki.
14. 18 g a 78t%-os és 12 g 48t%-os
15. 10 tömeg%-os, és $c = 2,39 \frac{\text{mol}}{\text{dm}^3}$
16. ♥ Mind kiválik: 438 g
17. $-3498 \frac{\text{kJ}}{\text{mol}}$
18. a. $197551,86 \frac{\text{kJ}}{\text{mol}}$ b. 1,18 t víz
19. a. -59100 kJ b. 33,295 kg CaCO_3
20. $-20,5 \frac{\text{kJ}}{\text{mol}}$